

Izabela Jarosińska

"Świadomość językowa polskiego i niemieckiego ekspresjonizmu. Próba porównania", Erazm Kuźma, "Pamiętnik Literacki", z. 2 (1974) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 18/1 (55), 237

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) KULAWIK Adam: Bal i Arkadia - dwa kluczowe motywy liryki K.I.Gałczyńskiego. "Przegląd Humanistyczny" 1974 nr 6 s. 57-69.

Obrazy balu w twórczości K.I.Gałczyńskiego symbolizują kosmos i społeczność; motywy arkadyjskie, jakimi posługuje się poeta, są "sposobem określenia depresji katastroficznej". W zakończeniu szkicu autor przedstawia własne rozumienie pojęcia "Gałczyński-katastrofista".

BP/55/49

K.Z.

(II) KUŹMA Erazm: Świadomość językowa polskiego i niemieckiego ekspresjonizmu. Próba porównania. "Pamiętnik Literacki" 1974 z. 2 s. 157-199.

O świadomości językowej można, zdaniem autora, mówić wtedy, gdy język jest przedmiotem refleksji. Stąd analizie poddane zostały wypowiedzi pozapoetyckie, a z poetyckich (literackich) tylko te, które refleksję taką zawierają. Punktem wyjścia dalszych rozważań jest konstatacja odmienności tradycji myślenia o języku w Niemczech i w Polsce. Autor kreśli krótką historię najważniejszych etapów historii świadomości językowej: w Niemczech - od baroku, poprzez oświecenie, romantyzm i modernizm, w Polsce - od romantyzmu. Następnie analizuje świadomość językową w literaturze polskiej i niemieckiej okresu ekspresjonizmu, przy czym kładzie nacisk na porównywalność świadomości językowej polskich nurtów awangardowych: formizmu, futuryzmu i Awangardy krakowskiej, ze świadomością niemieckiego ekspresjonizmu oraz - mimo wszystkich zastrzeżeń - zasadność stosowania terminu "ekspresjonizm" dla określonego nurtu w literaturze polskiej.

BP/55/50

I.J.